

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 28.05.2007
Sayı : 2360

407F

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN tarafından, yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Hasan ÖREN
Manisa Milletvekili

Bilindiği üzere bankalara borçlarını ödeyemeyen vatandaşların isimleri Merkez Bankasının risk merkezine bildirilir ve bu bilgiler bankalar ve mali kurumlara duyurulur. Halk arasında bu işleme “kara liste” adı verilmektedir. Borç ödenmiş olsa bile bu bilgiler yıllarca kayıtlarda kalmaktadır.

Bunların yanında bankaların ödenmiş borçları bile Merkez bankasına bildirmeleri nedeniyle vatandaş mağdur edilmektedir. Bankalar, çoğu hatalı bildirimlerinin yanında, İcra takibi yapılamayan, tahsil etmek için gerekli ihtara bile gerek duymadığı 20-30 liralık faiz, işlem vs alacaklarını da Merkez Bankası risk merkezine bildirmektedir.

Yapılan başvurulara Merkez Bankasınca verilen cevaplarda; “negatif nitelikli ferdi kredi ve kredilere ilişkin bilgi değişimi, borcunu vadesinde ödenmemesi nedeniyle kimlik bilgileri Merkez Bankasına bildirilen banka müşterileri ile müşterilerden daha sonra borcunu ödeyenlerin bilgilerinin Merkez Bankasınca birleştirilerek aylık dönemler halinde bankalara aktarılması şeklinde yürütüldüğü, bu bilgiler, bireylere kredi ve kredi kartı verilmesi sırasında değerlendirilmek amacıyla bir referans olarak bankaların kendi sistemlerinde tutulmaktadır.” denilmektedir. Buna göre kredi ve kredi kartı verilip verilmemesi kararı tamamen bankalara bırakılmaktadır.

Ancak vatandaşlar kendileri ile ilgili bu bilgilere ulaşmaları mümkün değildir. Merkez Bankasına dilekçe vererek, banka banka dolaşarak kara listede adı varmı, hangi banka bildirmiş öğrenmeye çalışılıyor. Bu süreç 10 günü buluyor ve bu süre içinde vatandaşlar hiçbir bankayla ferdi kredi ve kredi kartı işlemi yaptırmıyor.

Bankaların, sorun yaşadıkları ve kaybettikleri müşteriler hakkında yanlış bilgileri Merkez Bankasına bildirerek mağdur ettikleri de iddialar arasındadır. Özellikle ödenen borçların arta kalan küçük faizleri yüzünden işlem yapılmakta, birkaç liralık borç yüzünden Merkez Bankasının kara listesinde vatandaşların kimlik bilgileri yer almaktadır. Çünkü negatif nitelikli ferdi kredi bildirimlerinin borç miktarının bir alt limit yoktur.

Kimlik bilgileri Merkez Bankasının kara listesinde yer alan vatandaşlara bankalar herhangi bir şekilde kredi vermemekte, borçlarını aksatmadan düzenli ödeyenlerin de kredi limitleri yükseltilmemektedir. Bu durum vatandaşların bankalarla bütün ilişkisini bozmaktadır.

Çünkü haksız şekilde bu uygulamaya maruz kalanlar borçları olmadığını ispatlasalar bile bu konuda Merkez Bankasınca bir düzeltme yapıp bankalara bildirilmemektedir.

Ayrıca haklarını aramak için Merkez Bankasına giden vatandaşlara, banka personeline kötü ve saygısız davranışlarda bulunulduğuna dair şikayetler de gelmektedir.

Bunlara göre

- 1- Bankaların Merkez Bankası risk merkezine bildirdiği ödenmemiş borçlara ilişkin bilgiler tüm banka ve mali kuruluşlara duyurulduğu ve bankalar tarafında dikkate alındığına göre, bu bildirimlerin doğruluğunun araştırılması için bir düzenleme yapılacak mıdır?
- 2- Vatandaş mağdur eden yanlış bildirimde bulunan bankalara ne gibi işlem yapılmaktadır? Merkez Bankasına yanlış bildirimde bulunan bankalara cezai yaptırım için yasal düzenleme yapılacak mıdır?
- 3- Bankaların Merkez Bankasına bildirilen alacak bilgileri için bir alt limit belirlenmesi gerekmektedir. Çünkü, 1 liralık borç bile kara listeye isim bildirmek için yeterlidir. Bankaların belirlenecek bir miktarın altındaki borçlara ilişkin alacak bilgilerinin Merkez Bankasına bildirmelerinin önlenmesi ve bu durumdaki vatandaşların isimlerinin Merkez Bankası kayıtlarından çıkarılması için yasal düzenleme yapılacak mıdır?
- 4- Negatif nitelikli ferdi kredi bilgilerinin Merkez Bankasında toplanmasına ilişkin düzenleme tamamen bankaları koruyan, vatandaş mağdur eden bir anlayış üzerine kurulmuştur. Vatandaş haklı bile olsa kimlik bilgileri Merkez Bankası kayıtlarında yer almaktadır. Mağduriyetleri gidermek ve haklı olanların bilgilerinin kesin olarak kayıtlardan silinmesi için yasal bir düzenleme yapılacak mıdır?
- 5- Vatandaşların sadece kendileri için Merkez Bankası negatif nitelikli ferdi kredi bilgilerine bankalar gibi elektronik ortamda ulaşabilmesi için bir düzenleme yapılacak mıdır?